

N:o 23.

*Af Herr S. B. Linné: Angående beviljande af pension åt af-
lidne Rektorn Joh. Rodhes enka.*

Fastän jag både känner och gillar den grundsatsen, som inom Riksdagen följes, att afslå hvarje af enskild man väckt motion om meddelande af pension, vågar jag dock, ehuru efter mycken tvekan, följande hjertats maning, och under medvetande af att hvarje regel eger undantag, väcka fråga om pension åt enkan efter en affiden embetsman, — en motion, grundad på skäl, som här nedan vördsamligen skola lemnas.

Den år 1873 affidne Rektorn vid elementarläroverket i Uddevalla, Filosofie Doktor Johan Rodhe efterlemnade en medellös och sjuklig enka. Hennes förmåga att förvärfva är sålunda i hög grad inskränkt. Hennes små tillgångar, sedan det hufvudsakliga af lösöreboet måst bibehållas för hennes och fyra minderåriga söners behof, äro de kontanta medlen, alltför otillräckliga för ett tarfligt uppehälle och någorlunda hjälplig uppfostran åt barnen.

Enkan har hos Kongl. Maj:t gjort underdånig ansökan om extra nådår vid mannens i lifstiden innehafda embete, hvilken ansökan af Kongl. Maj:t icke blifvit bifallen.

Rektor Rodhe hade vid sin död tjenstgjort vid läroverket i nära 27 år; af dessa 12 år såsom kollega med en högst obetydlig aflöning, dock på ett nitiskt och skickligt sätt, hvilket ock allmänt är erkänt. Tjenståret efter honom utgjorde blott sex veckor.

Rektor Rodhe sparade aldrig sina krafter, der det gällde att befrämja allmänt bästa. För att ej fästa mig vid, att han var en af stadens fullmäktige och ledamot af församlingens kyrko- och skolråd, samt hade närmaste inseendet vid Gustafsbergs barnhus, vill jag nämna att han grundlade och till sin död förestod det i Uddevalla befintliga museum,

hufvudsakligen för Bohus läns fornlemningar, naturalster och konstprodukter: ett institut, som med afseende på ändamålsenlig anordning, hastig förkofran och värdefullt innehåll anses särdeles utmärkt. Det har ock vunnit den uppmärksamhet, att staden till dess inrymmande upplåtit ett tvåvånings stenhus, och länets hushållningssällskap till dess underhåll anslagit en betydlig summa. Likaså grundlade han och skötte under flera år en ännu bestående aftonskola för stadens gesäller och handverkslärlingar, äfvensom ett litterärt sällskap, som både genom vittra och populärt vetenskapliga föredrag sökt att i Uddevalla och dess omnejd höja den allmänna bildningen.

Den praktiske mannen fullgör, såsom offentlig tjänsteman, endast sina åligganden, på ett sätt som fredar honom för officielt klander; hans öfriga görande och låtande användes icke sällan till egen nytta och ekonomisk förkofran. Idémenniskan deremot, utan fästadt afseende på mer eller mindre svag ekonomisk ställning, uppoffrar derjemte sin tid och arbetsförmåga att sprida ljusets förädlande frukter bland sina likar, utan ringaste afseende på beröm eller tadel, otack eller belöning. En sådan idéernas man var framlidne Rektor Rodhe. Om han och likartade personer, åtminstone efter döden, erhålla ett allmänt erkännande af landets representanter, så kommer hvarje sådan belöning att för framtiden verka uppmuntrande på andra personer, som oegennyttigt egna tid och arbete åt det allmännas väl.

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra, vågar jag vördsammast föreslå,

att Riksdagen täcktes bevilja till förbemälde Rektor Rodhes enka en årlig pension af trehundra kronor, att af statsmedel utgå, så länge hon lever ogift.

Anhålles vördsamt om remiss till Stats-Utskottet, till hvilket jag önskar få lemna de handlingar, som styrka mina ofvan gjorda uppgifter.

Stockholm den 26 Januari 1875.

S. Benj. Linné.
